

Kl. 14:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Line Barfod.

Kl. 14:34

(Ordfører for forslagsstillerne)

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten – så lidt debat, der nu end var. Selvfølgelig vil jeg især takke SF, der har støttet forslaget, og tak til De Radikales ordfører, som er med på, at vi er nødt til at se på, om vi kan få et bedre lovgrundlag og en bedre kontrol med efterretningstjenesterne.

Jeg synes jo, at det er helt utroligt, at vi er i en situation, hvor man som borger i et demokratisk land – det, vi normalt opfatter som et retssamfund – ikke ved, om efterretningstjenesten har ret til at aflytte os alle sammen eller ej. Det har også i Danmark vakt stor furor, at man i Sverige har vedtaget en lov om, at forsvaret har retten til at foretage overvågning. Dansk Journalistforbund og Det Europæiske Journalistforbund har raset imod Sverige for det her, og en række andre organisationer har været på banen og har sagt, at det er fuldstændig uheldigt og i strid med, hvad man normalt anser for almindelige retsprincipper.

Men det er så kommet frem, og det er så bl.a. den tidligere chef for Politiets Efterretningstjeneste, der har gjort opmærksom på det, at forsvaret faktisk også har den mulighed i Danmark. Forsvarets Efterretningstjeneste har ifølge lovgivningen mulighed for at gå ind og aflytte os alle sammen, også journalister, også folketingsmedlemmer, også forsvarsadvokater – alle dem, som der normalt er en ekstra beskyttelse af og en ekstra sikkerhed for, før man kan foretage aflytning. Og det sker, uden at vi kan få at vide, om vi er i den situation.

Det kendetegner jo normalt et retssamfund, at der er en vis kontrol med, hvad der foregår. Normalt plejer vi at bryste os af, at vi er et demokrati, og at det er afgørende i et demokrati, at man har den magts tredeling, som hr. John Dyrby Paulsen henviste til. Når vi ikke kan få en afklaring fra forsvarsministeren af, hvorvidt vi er i en situation, hvor der kan foretages aflytning eller ej, så har man jo ikke den tredeling, og så har domstolene jo ingen mulighed for at foretage kontrol, og vi andre har ingen mulighed for at få noget at vide. Det, at der er fem parlamentarikere, der under meget streng tavshedspligt kan få oplyst, hvad der foregår, er jo ikke det samme, som at der er en uafhængig kontrol, er jo ikke

det samme, som at der er domstolskontrol, er jo ikke det samme, som at borgerne i landet ved, hvad de har at rette sig efter.

Normalt hylder vi jo et princip om, at man skal kunne slå op i loven og se, hvad der er gældende, og så kan man indrette sig efter det. Det kan man ikke her, for man kan ikke se noget som helst i lovgivningen. De fleste af os har jo troet, at når der var krig og andre ekstraordinære omstændigheder, så var det krigslignende situationer. Når vi ikke kan få et klart svar på, hvorvidt vi er i en krigslignende situation, og hvorvidt det, at vi har folk udsendt til Afghanistan og Irak, kan betyde, at vi er i en sådan situation, som der omtales i forsvarsloven, så viser det, at der altså er behov for, at vi får området nærmere belyst, at vi får afklaret, hvordan vi kan indsnævre de her muligheder.

Der er jo ingen, der er uenige i, at hvis landet er i en undtagelsestilstand, hvis landet er i krig, så gælder der nogle andre regler, nogle andre vilkår, end der gør i en fredssituation. Men med den måde, hvorpå man indgår i konflikter i dag, er det altså åbenbart nødvendigt, at vi får nærmere belyst, hvornår vi er i krig, og hvornår vi har fred. Det var ret nemt at se i 1951, da man lavede lovgivningen, men det er altså ikke til at se i dag i 2009, hvor verden ser anderledes ud.

Der mener vi altså, at det er afgørende, at vi får det afklaret, og det håber vi vi kan arbejde videre med i udvalgsarbejdet. Jeg håber også, at det kan lykkes at få Socialdemokraterne med, så vi i hvert fald, når vi får et nyt flertal, kan sikre, at vi ikke går rundt i uvidenhed om, hvorvidt Forsvarets Efterretningstjeneste kan aflytte alles kommunikation. Jeg tror ikke, at forsvaret sidder og aflytter alle danskere, det ville kræve en del data, men man har faktisk muligheden for det, og det er det, der giver usikkerheden og utrygheden i et samfund, nemlig at man ikke ved, om det finder sted. Det er det, vi har set give store demokratiske problemer i andre samfund. Det skulle ikke gerne komme så vidt i Danmark.

Jeg tror ikke, der sker de store misbrug, men det er jo det, der er risikoen, og det er, som fru Pernille Frahm var inde på, den utryghed, der også kan opstå for dem, der tror, at de har en fortrolig kommunikation, og som ved, at der normalt skal rigtig, rigtig alvorlige ting til, før man må gå ind og aflytte en fortrolig kommunikation; det gælder for f.eks. journalister, forsvarsadvokater og folketingsmedlemmer. Men den begrænsning gælder ikke, når det er for-